

Individuelt Tilrettelagt Projekt & Botilbuddet på DNS

Tvind, Skorkærvej 8, 6990 Ulfborg

Tel: 23 64 87 81 / 28 19 55 41

www.itp-tvind.dk www.botilbuddet-dns.dk

September 2020

Almene niveauer i den pædagogiske praksis med særligt fokus på de DNS lærerstuderendes roller og funktioner

Indledning

Ifølge FN's Børnekonvention har alle børn ret til en særlig omsorg og bistand i opvæksten med henblik på, at barnet kan opnå en fuld og harmonisk udvikling af sin personlighed ved at vokse op i et familiemiljø med en atmosfære af glæde, kærlighed og forståelse. Ligesom barnet fuldt ud bør forberedes til at leve sit eget liv i samfundet og opdrages i lyset af de idealer, der er udtrykt i De Forenede Nationers Pagt, og særligt i en atmosfære af fred, værdighed, tolerance, frihed, lighed og solidaritet (www.boerneraadet.dk/boernekonventionen).

Når barnets harmoniske opvækst ikke lykkes i familien eller andre forhold forhindrer dette, har samfundet jf. børnekonventionen pligt til at hjælpe barnet. Dette kan i særlige tilfælde være ved en anbringelse udenfor hjemmet fx i en plejefamilie eller ved et helhedstilbud, der inkluderer de øvrige rettigheder i form af mad, sundhed, et sted at bo, skolegang, fritid, leg, adgang til informationer og medbestemmelse i form af ytringsfrihed, frihed og deltagelse i samfundet.

I de vestlige samfund er overgangen fra barn til voksen markeret i lovgivningen ved det 18. år, men reelt er den forventede forberedelsestid, socialisering og tilegnelse af kompetencer til at kunne deltage fuldt ud i voksenlivet blevet væsentligt forlænget pga. de stigende og øgede krav om uddannelse, personlig udvikling mv., der forudsættes for at kunne varetage job, beskæftigelse og familieliv i nutidens samfund.

For de unge der i løbet af opvæksten har været på eller er kommet udover kanten af samfundet fx i form af dårlig eller afbrudt skolegang, kriminalitet, misbrug, psykiske lidelser og massive omsorgssvigt mv. er samfundet ligeledes jf. samfundskontrakten med borgerne i

serviceloven forpligtigede til og har et ønske om at yde disse unge og voksne en særlig hjælpende hånd mhp. At hjælpe dem med at få løst deres problemer og blive inkluderet i fællesskabet.

Botilbuddene ved DNS er således et helhedstilbud til denne målgruppe, der forsøger at leve op til ånden i FN konventionerne og i serviceloven ved på den ene side at tilbyde de unge og voksne i målgruppen et socialt fællesskab, muligheder for at tilegne sig/indhente formelle skolestiske, praktiske og sociale, samt fritidsmæssige kompetencer i en tryk og internationalt præget atmosfære med andre jævnaldrende og professionelle voksne fagpersoner, samt at understøtte udviklingen af en positiv selvidentitet med positive og realistiske forventninger til egne muligheder for den fremtidige deltagelse og plads i det almindelige samfundsliv og i fællesskabet.

På den anden side har beboerne ved botilbuddene ved DNS i sig selv helt særlige psykologiske og sociale udfordringer og komplekse psykologiske profiler med en eller flere psykiatriske diagnoser og evt. neuropsykologiske handicaps, hvorfor den aktivistiske socialpædagogiske praksis nødvendigvis må suppleres af en yderligere behandlingsrettet og/eller kompenserende faglig opmærksomhed og praksis som en forudsætning for, at beboerne kan trives, oplever livskvalitet, kan udvikle sig positivt på botilbuddene og komme bedst muligt videre i livet.

Kombinationen af en aktivistisk socialpædagogisk praksis og en specialpædagogisk praksis med et behandlingsrettet og eller kompenserende fokus, fordrer særlige kompetencer og ressourcer i miljøet og hos personalet, hvilket på botilbuddene tilgodeses og søges opfyldt ved på den ene side at tilbyde beboerne trygge rammer med rige muligheder for læring og social udvikling og på den anden side ved udviklingen af en faglig opmærksomhed og praksis, der på såvel det almene som det individuelle niveau tager vare på fællesskabets og den enkeltes særlige omsorgs, støtte og behandlingsmæssige behov.

Denne kombination tilstræbes således at udgøre et sammenhængende relationspædagogisk, specialpædagogisk og miljøterapeutisk modus, der på den ene side bygger på institutionens mangeårige erfaringer med denne og andre målgrupper på området og på den anden side af en særlig og unik organisatorisk konstellation og sammensætning af personalet, personalets og beboernes handlerum og handlemuligheder i hverdagen og anvendelsen af specifikke faglige tilgange og metoder, der integreres i en multi-metodisk refleksiv praksis på individ, gruppe og organisationsniveau.

Dette modus tilstræbes at understøttes af et samarbejde med eksterne konsulenter, løbende faglig efteruddannelse og psykologfaglig supervision af medarbejdere og ledelse, samt funktionstilpassede og tilstandsspecifikke psykoterapeutiske forløb med enkelte beboere, der udføres af psykologer med særlig viden om og erfaring på området.

De pædagogiske indsatsers almene niveau

På det almene niveau tager de pædagogiske indsatser deres naturlige udgangspunkt i kerneopgaverne, der er at hjælpe de unge/voksne beboere videre i livet på den bedst mulige

måde. Disse kerneopgaver har, pga. beboernes særlige omsorgs-, støtte og behandlingsmæssige behov, en iboende kompleksitet, der i socialforskningen derfor ofte karakteriseres som "vilde problemer".

Vilde problemer er karakteriserede ved:

"at man ikke kan opstille faste retningslinjer for, hvordan de skal løses, eller forudsige præcist, hvilke resultater en given intervention vil have. Modsætningen til dette er tamme problemer, hvor der er en høj grad af sandsynlighed for, hvordan en given intervention vil virke, og hvor konteksten for interventionen kan siges at være mindre væsentlig." (Kongsgaard 2014:15)

Et godt eksempel på et tamt problem i disse Corona tider er ex. at forebygge og nedbringe smitterisiko på institutioner, hvilket på trods af hensyn til mange forskellige forhold, relativt let kan løses ved at udvikle et sæt af faste og standardiserede procedurer og retningslinier, mens resultaterne af et arbejde med vilde problemer, såsom kerneopgaverne ved botilbuddene, hverken kan eller skal forudsiges entydigt, men derimod fordrer en særlig flertydighed og flertydighedstolerance at håndtere.

Denne flertydighed og nødvendige flertydighedstolerance i arbejdet med vilde problemer påkalder sig derfor nødvendigvis andre metoder og tilgange end de standardiserede løsninger, der anvendes til at arbejde med tamme problemer:

"De fleste af de problemer de professionelle står overfor i socialt arbejde, befinder sig i den "vilde del" af skalaen. Dette betyder dog ikke, at hver eneste situation er fuldstændig unik, eller at den professionelle står på bar bund og begynder forfra, hver gang hun står overfor en borger eller et problem. Fra egne og andres erfaringer og fra forskning og faglitteratur, vil hun have viden parat i forhold til, hvad der med en vis sandsynlighed kan tænkes at virke under bestemte omstændigheder for bestemte typer af mennesker. Måden at håndtere vilde problemer på er derfor ikke at standardisere eller manualisere løsninger, men at uddanne og træne professionelle praktikere til at foretage kvalificerede, refleksive valg fra situation til situation." (Ibid.).

Udviklingen af en sådan kvalificeret og refleksiv praksis hos personale og ledelse, et multi-teoretisk mind-set, må desuden baseres på det generelle princip om, at genstanden bestemmer metoderne og de faglige tilgange. I forhold til løsningen af kerneopgaven på botilbuddene betyder dette, at de anvendte metoder og tilgange må tage udgangspunkt i de enkelte beboeres forskellige og komplekse psykologiske funktionsprofiler og deres tilsvarende og særlige individuelle behov for omsorg, støtte, personlig udvikling og læring.

Imidlertid er beboersammensætningen forskelligartet og heterogen, hvorfor der på det almene niveau nødvendigvis må søges en enhed i mangfoldigheden, principper og kriterier for udvælgelsen af de faglige tilgange og metoder, der på den ene side tilgodeser forskelligheden og heterogeniteten i beboersammensætningen og på den anden side kan håndtere denne multiple og komplekse sammensætning og sammenhæng ved at tage sit naturlige udgangspunkt i det som de har tilfælles.

Fællestrækkene ved den forskelligartede og heterogene beboersammensætning er således, at alle beboere og af mange forskellige grunde, ikke har fået deres almene og grundlæggende psykologiske behov opfyldt i opvæksten og dermed er kommet på kanten af samfundet ligesom deres almene menneskelige rettigheder til at have lige muligheder for adgang til sundhed, personlig udvikling og livskvalitet dermed er blevet udfordret og er kommet i fare for at mislykkes.

Disse almene menneskelige kategorier sundhed, personlig udvikling og livskvalitet er i FN konventionerne beskrevet som multifaktorielle og ex. for sundhedens vedkommende på lignende måde beskrevet i WHO's sundhedsdefinition som "en tilstand af fuldstændig fysisk, psykisk og socialt velvære" (WHO 1949).

Denne multifaktorielle forståelse af de almene menneskelige kategorier gælder også og i særdeleshed i de psykologiske og sociale videnskaber, der beskæftiger sig med vilde sociale problemer og psykopatologi i voksenlivet såsom kerneopgaverne ved botilbuddene.

Men inden dette uddybes, er det nødvendigt at understrege, at der samtidigt og i de selvsamme psykologiske og sociale videnskaber, er klare og tydelige forståelser af, at der på tværs af denne kompleksitet er en række faktorer, som der er en udbredt og udtalt evidens for virker effektivt, i forhold til behandling og løsning af komplekse sociale problemer, på tværs af forskellige diagnoser, komplekse psykologiske funktionsprofiler og tilhørende sociale problemer.

Disse virksomme faktorer benævnes i behandlingsmæssige sammenhænge ofte som trans-diagnostiske og omhandler bl.a modaliteter såsom tilknytning, affektregulering og mentalisering, fordi disse modaliteter oftest er dem, der i et multifaktorielt perspektiv på psykopatologi som en konsekvens af en manglende opfyldelse af de psykologiske behov i opvæksten, er blevet kompromitterede ligesom deres sunde og naturlige udvikling samtidig er forudsætningen for en sund og sammenhængende almenmenneskelig udvikling, hvorfor de også er et centralt fokus i de fleste funktionstilpassede og tilstandsspecifikke former for psykoterapi og special,- og socialpædagogisk praksis.

Der er således på det almene niveau to samtidige elementer, der på tværs af kompleksiteten ved den forskelligartede og heterogene beboersammensætning, er gennemgående og forenende og som må have stor indflydelse på udvælgelsen af de faglige tilgange og metoder.

De to elementer er således på den ene side den manglende opfyldelse af de psykologiske behov i opvæksten og de dertil hørende psykologiske og sociale problemer og på den anden side de trans diagnostiske faktorer, som der er evidens for, kan have en afgørende betydning i behandlingen af de psykologiske vanskeligheder og tilhørende vilde problemer.

De specifikke faglige tilgange og metoder

Blandt de specifikke faglige tilgange der i overordentlig grad sammenkæder begge de elementer, der på den ene side går på tværs af kompleksiteten ved den heterogene beboersammensætning og på den anden side er informeret af de specifikke metoder, der omhandler de modaliteter, som er indeholdt i de trans diagnostiske faktorer, er den udviklingspsykopatologiske tilgang.

Den udviklingspsykopatologiske tilgang forstår psykopatologi og vanskeligheder i selve udviklingsprocessen som en konsekvens af samspillet mellem flere centrale områder af betydning for den enkeltes udvikling. Udviklingsprocessen forstås som det afgørende led mellem genetiske faktorer og miljømæssige variabler, mellem social og individuel psykologi og mellem fysiogene og psykogene forhold. Udvikling forstås således på baggrund af et komplekst samspil mellem disse faktorer og den formning, der finder sted under indflydelse af de forhold, den enkelte har udviklet sig under.

I den udviklingspsykopatologiske tilgang er der således en klar sammenhæng mellem manglende opfyldelse af de psykologiske behov i opvæksten og psykopatologi i ungdoms-, - og voksenlivet ligesom der heraf naturligt følger, at selve samspillet mellem individuelle og sociale faktorer og de forhold som den enkelte har udviklet sig under, er det som er selve årsagsforklaringen til udviklingen af psykopatologi.

Den udviklingspsykopatologiske tilgang informeres og er informeret af specifikke faglige metoder, der tager udgangspunkt i transdiagnostiske modaliteter såsom tilknytning, affektregulering og mentalisering som essentielle i behandlingen af psykiske vanskeligheder og komplekse sociale problemer hos unge og voksne. Ligesom det er et bærende princip, at desto tidligere problemer i opvæksten er opstået, desto større vil den skadelige virkning på individets udvikling og sociale trajectory være.

De specifikke tilgange og metoder på botilbuddene på DNS, der informerer og kan anvendes i det miljøterapeutiske og social,- og specialpædagogiske modus mhp. At inkludere et trans diagnostisk fokus heri, er således Bruce Perrys neurosekventielle model, neuroaffektiv udviklingspsykologi og afstemt pædagogik.

Fælles for disse tilgange og metoder er, at de forholder sig direkte til, at hjernen på den ene side udvikles gennem samspil med andre og på den anden side, at tidlige forstyrrelser i hjernens udvikling påvirker og øver indflydelse på de øvre og højere mentale og kognitive funktioner, der modnes senere.

For beboerne på botilbuddene er det et fællestræk, at tidlige og multiple udviklingspsykopatologiske sammenhænge har forstyrret den tidlige udvikling og dermed kan have øvet indflydelse på personligheden og med sikkerhed på de højere psykiske funktioners udvikling. Ligesom neuropsykologiske handicaps for enkelte beboers vedkommende også har påvirket den almindelige udvikling med neuroatypiske funktionsmåder og indflydelser på den psykiske udvikling.

Et andet fælles fokus for de nævnte tilgange og metoder er derfor, at de er rettet mod modaliteter som på den ene side tilhører den tidlige udvikling og på den anden side er essentielle i menneskelig udvikling og trans diagnostiske i behandlingsmæssige sammenhænge.

Den tidlige udvikling er før-sproglig og består primært af affektive samspil med de primære omsorgspersoner. Det er igennem tilknytningen til og internaliseringen af de affektive samspil med de primære omsorgspersoner, at spæde, - og småbørn over tid udvikler de indre arbejdsmodeller og psykiske forudsætninger, der skal til for til kontinuerligt at kunne udvikle evnerne til at kunne regulere egne indre tilstande og forstå og begå sig i sociale samspil med andre mennesker.

Hvis disse vigtige udviklingsopgaver for de spæde, - og småbørnene kører af sporet, forstyrres eller ikke kan udvikles i opvæksten og den tidlige udvikling og/eller hvis individet udover dette traumatiseres af overvældende negative begivenheder, er der udbredt og anerkendt evidens for, at det kan medføre psykopatologi og tilhørende negativ social udvikling senere i livet.

Hermed bliver tilknytning, affektregulering og mentalisering centrale og nødvendige modaliteter i det social, - special og miljøterapeutiske modus og arbejdet med at løse kerneopgaverne, der er at bringe de unge voksne godt på vej videre i livet og inkludere dem bedst muligt i fællesskabet.

Hvis dette skal lykkes og jf. de bærende principper i den udviklingspsykopatologiske forståelse og den neurosekventielle model er det således udviklingen af evner til at knytte sig til andre mennesker, lære at regulere egne indre tilstande og øgede evner til at mentalisere, der er nogle af de basale forudsætninger for, at beboerne bedre kan komme overens med de psykiske forstyrrelser og vanskeligheder, der forhindrer dem i at udvikle et positivt socialt trajectory og til at kunne drage nytte af alle de mange muligheder som samfundet og fællesskabet tilbyder.

Den organisatoriske konstellation

Som tidligere nævnt må genstanden altid bestemme metoden i socialvidenskabelig teori og praksis og i den forbindelse tages der således udgangspunkt i tilknytning, affektregulering og mentalisering som centrale modaliteter i de ovenfor nævnte tilgange og metoder, hvilket derfor også øver indflydelse på den organisatoriske konstellation af de pædagogiske indsatser, sammensætningen af personalet, personalets og beboernes handlerum og handlemuligheder i hverdagen og den tilstræbte multi-metodiske reflektive praksis.

Eksempelvis er der i forskningen identificeret fire universelle tilknytningsmæssige spørgsmål/behov som alle mennesker har 1) er du der for mig, 2) beskytter du mig, 3) er jeg betydningsfuld for dig og 4) er jeg værdsat og accepteret af dig og for beboerne på botilbuddene er disse særligt vigtige og essentielle, fordi de typisk har været forstyrrede i opvæksten og dermed ex. kan være skubbet i baggrunden (fylder for lidt) eller i forgrunden (fylder for meget) ligesom beboerne ofte vil have udviklet enten ambivalente eller disorganiserede tilknytningsstile.

Det er således altafgørende for succes i de pædagogiske indsatser, at det lykkes at skabe en positiv kontakt og relation til beboerne, fordi det kun er gennem relationer, at de basale tilknytningsmæssige forstyrrelser og de indre arbejdsmodeller for regulering af egne indre tilstande og samspil med andre, kan omdannes og udvikles.

Beboerne på botilbuddene har således vanskeligheder ved at indgå i relationer til andre mennesker og derfor må arbejdet med at danne de nødvendige og sunde relationer til beboerne ofte være et langt sejt træk for de professionelle omsorgspersoner, pædagoger og faste kontaktpersoner, der må være ryggraden i det daglige pædagogiske arbejde ligesom dette vigtige arbejde desuden kan være påvirket af, at de på forhånd er bagud på point, fordi beboerne kan have negative erfaringer med professionelle voksne med sig fra andre institutioner, skoler og fritidshjem.

Et element i den særlige organisatoriske konstellation af de pædagogiske indsatser er derfor, at der er ansat unge pædagogmedhjælpere (som er i gang med deres læreruddannelse på Det Nødvendige Seminarium på Tvind), der på den ene side er jævnaldrende med (nogle) beboerne og på den anden side bor sammen med dem i de forskellige huse, der er placeret forskellige steder på matriklen og som typisk rummer 4-5 værelser/lejligheder og store fællesarealer med fælleskøkken, TV stue mv.

Dette skaber mulighed for, at beboerne kan skabe sunde kontakter og relationer til pædagogmedhjælperne, der typisk opleves af beboerne som mere ligeværdige og ufarlige at åbne sig for og invitere ind i deres hverdag, livssituation og eksistens ligesom pædagogmedhjælperne under uddannelse, anvisning og supervision må opøves i at anvende de fælles faglige tilgange og metoder og dermed den nødvendige reflektive praksis, der skal til for at kunne navigere meningsfuldt i den særlige kompleksitet, som de møder hos beboerne pga. deres komplekse psykologiske profiler og negative sociale trajectorys.

Pædagogmedhjælperne har således en vigtig miljøterapeutisk og pædagogisk rolle og funktion i de pædagogiske indsatser, der kan karakteriseres som buffere eller peer-to-peer. På den ene side må pædagogmedhjælperne understøtte det faste personales lange seje træk med det relationelle arbejde og på den anden side tilføjer det potentielt en særlig kvalitet, der kun kan opstå i mødet mellem jævnaldrende og som både beboere og pædagogmedhjælpere kan udvikle sig ved og få nyttige menneskelige erfaringer af.

Der dannes således ofte positive og sunde relationer mellem pædagogmedhjælperne og beboerne, der er til glæde for den enkelte, fællesskabet og det faste personales relationelle og pædagogiske arbejde ligesom relationerne mellem pædagogmedhjælperne og beboerne kan være mislykkede, svære, negative eller dysfunktionelle pga. de vanskeligheder med at indgå i samspil med andre og regulere egne indre tilstande som beboerne typisk udviklet i opvæksten.

Under alle omstændigheder er kontakten og relationerne til stede og bidrager positivt til at understøtte det faste personales pædagogiske indsatser for beboerne ligesom pædagogmedhjælpernes personlige og kompetencemæssige udvikling støttes gennem supervision, læring og anvisning fra interne og eksterne erfarne og professionelle på området.

Pædagogmedhjælperne arbejder pga. deres uddannelse oftest med beboerne i et halvt år til et år ad gangen, hvorefter de fraflytter og der tilflytter og ansættes nye pædagogmedhjælpere. Dette kan tolkes som suboptimalt, fordi beboerne pga. dette

tilsyneladende relationelle tab hermed er i risiko for at re-traumatiseres, da de typisk i løbet af opvæksten netop har oplevet skuffelser, svigt og brud i nære relationer.

Men på den ene side er et kerneelement i relations pædagogisk arbejde netop ikke karakteriseret ved alene at være baseret på og forudsat af den fysiske tilstedeværelse af den eller de personer som beboerne danner sunde relationer til, men derimod og mest af alt på den psykiske realitet dvs. den indre psykiske kvalitet og betydning som relationen får for beboeren. Hvis beboeren har oplevet at få opfyldt tilknytningsmæssige behov i relationen til pædagogmedhjælperen/erne og har internaliseret dette som en positiv relationel oplevelse og erfaring, er en væsentlig kerneudvikling dermed opnået.

Beboeren vil således pga. internaliseringen af den psykiske realitet og betydning som relationen til pædagogmedhjælperne udgør også og fortsat og potentielt kunne opleve og erfare dens eksistens og betydning selvom pædagogmedhjælperne ikke længere er fysisk til stede og tage det med sig videre i livet ligesom de potentielt vil kunne anvende disse kvaliteter som kompetencer eller erfaringer i relation til de næste pædagogmedhjælper, der flytter ind, som positive relationelle erfaringer, der er værd at bygge videre på.

På den anden side er der en forudsigelighed, tydelighed og genkendelighed i pædagogmedhjælpernes tidsbegrænsede ansættelser, fordi de er kendt af beboerne og dermed ikke, hverken konkret eller som psykisk realitet, uden videre kan sidestilles eller sammenlignes med de omsorgssvigt, skuffelser og brud i deres nære relationer som de har oplevet i opvæksten. Disse er derimod karakteriserede ved ex. at være uforudsigelige, kaotiske, voldelige, overvældende eller på andre måder i modstrid med FNs børnekonvention.

Men mindst lige så vigtigt er, at pædagogmedhjælperne ansættes i starten af deres forberedelsesår inden den 4-årige læreruddannelse, hvorfor de er tilgængelige i organisationen i mindst 5 år. Udover en periodevis ansættelse, fungerer de som støttepersoner under hele uddannelsen. På den ene side skaber dette potentielt muligheder for positive valideringer af relationerne ex. i form af gensidig digital kontakt, beboerbesøg hos pædagogmedhjælperne i udlandet, at pædagogmedhjælperne, når de i forbindelse med deres uddannelse, er engagerede på matriklen også er engagerede i beboernes liv og trivsel. På den anden side opmuntres denne positive validering af relationerne internt i organisationen og er lige så velkendt og anvendt af beboerne som af pædagogmedhjælperne/støttepersoner, fordi den er en del af kulturen på botilbuddene.

Denne tilstræbte positive validering af relationerne er i praksis en integreret del af kulturen på botilbuddene og på alle institutionerne på Tvind, hvor integration er nøgleordet i fællesskabet, og er botilbuddenes og stedets DNA. Den særlige relationelle kvalitet og bonding imellem pædagogmedhjælperne og beboerne gennemsyrrer dagligdagene. De interesserer sig for, følger med i og beriger hinandens liv.

De lærerstuderende der fungerer som pædagogmedhjælper og/eller støttepersoner øger kvaliteten og kvantiteten i beboernes relationelle liv. Der er en udbredt evidens for, at de mest effektive behandlinger for udsatte mennesker er kvalitative og kvantitative relationer.

I videre socialfaglig forstand er der således i de pædagogmedhjælperne/støttepersoners implicitte og eksplicitte relationelle permanens i deres samlede uddannelsesperiode også potentielt og på den ene side tale om det særlige princip i relationspædagogik, der handler om at gå den ekstra mil og bygge på en ægte, autentisk og holdbar mellemmenneskelig interesse. Et godt eksempel er den skolelærer som de tidligere elever ved, at de altid kan kontakte, når livet bliver svært eller der er behov for at dele positive oplevelser i livet, dette er ikke mindst kendt fra forskningen i mønsterbrud, som en essentiel og positiv faktor i den enkeltes brud med ex. negativ social arv eller omsorgssvigt.

På den anden side fremelskes desuden det vigtige og essentielle princip, der bl.a er kendt fra metoden feedback-informed-treatment og omhandler, at en vigtig faktor i succesfuld psykoterapeutisk behandling eller socialfaglig praksis, netop er den feedback, der ligger udenfor de formelle rammer og som bl.a kan komme til udtryk ved, at pædagogmedhjælperne løbende viser interesse for beboernes liv og trivsel gennem uopfordret og uformel kontakt.

Imidlertid har beboerne naturligvis behov for andre og professionelle voksne omsorgspersoner, der i psykologisk forstand kan agere far med stort F eller mor med stort M i kontakten eller som betydningsfulde voksne, hvilket naturligvis ikke kan varetages af pædagogmedhjælpernes peer-to-peer lignende relationer, hvorfor dette må forestås af det faste personale med brede erfaringer på området og/eller socialpædagogisk uddannelse og kompetence. Pædagogmedhjælperne kan således og i overført betydning hjælpe med at gøde jorden, men de kan ikke være landmændene. Det er det faste personales rolle og funktion.

Det faste personales roller og funktioner er således inspireret af det neurosekventielle princip, at omdannelse og udvikling af evner til tilknytning, affektregulering og mentalisering bedst og mest effektivt sker i samspil med voksne, der kan fungere som stedfortrædende primære og/eller sekundære omsorgspersoner, fordi vores hjerne og nervesystemer er programmeret til dette i evolutionen. De dybeste og dermed mest effektive kapaciteter for tilknytning og regulering er med andre ord indlejret i de dybeste og tidligste hjernestrukturer og udvikles gennem internaliseringen af affektive samspil, der har psykiske kvaliteter, der er lig eller minder om primære eller sekundære voksne omsorgspersoners.

Endelig må udviklingen af fælles faglige tilgange og en multi-teoretisk reflektiv praksis bl.a og på den ene side baseres på psykologfaglig supervision, intern sparring/supervision ved ledelsen og kompetenceudviklende kurser hos udvalgte medarbejdere, der efterfølgende videreformidles til de øvrige medarbejdere og på den anden side ved ugentlige møder, hvor beboerne, dokumentationen og det specialpædagogiske arbejde diskuteres og analyseres ligesom bl.a det dialogbaserede refleksionsredskab low arousal 2 (LA2) inspirerer til at systematisere de pædagogiske indsatser ved at forholde sig til de enkelte beboeres adfærd og forebygge, håndtere og lære af specifikke problemstillinger mhp. At udvikle de bedst mulige funktionstilpassede og tilstandsspecifikke pædagogiske tilgange og løsninger på de komplekse og vilde problemer som arbejdet med de enkelte beboere udgør.